

Občinski praznik Idrije - Občinski praznik Idrije - Občinski praznik Idrije - Občinski praznik Idrije - Občin

Z RAZGOVORA S PREDSEDNIKOM SKUPŠČINE OBČINE IDRIJE CVETOM ŠULGAJEM

Občani idrijske občine ne štedijo z naporiki so potrebni za hiter gospodarski preporod

Kriza rudnika živega srebra glavni razlog za splošno družbenogospodarsko krizo v občini - Bogati programi industrijskega preusmerjanja, sad družbenih dogovorov, pogoj za premostitev težav

Nekako v času ko je Kristof Kolumb odkrival Ameriko, so v idrijski grapi odkrili bogato ozilje živosrebrne rude. Od tedaj (kmalu bo mimo pol tisočletja) so ti kraji živel predvsem od življenja rudnika. Ko se oziramo v strma pobočja, po katerih se vzpenjajo nasmejana hišica, se nam zdi, da veje iz njihovega nasmeja duh rudnika. Ko stikamo za znamenitostmi in karakterističnimi količki Idrije, se nam na vsakem koraku kažejo sledovi rudarskega življenja in dela. In ko govorimo z ljudmi, je iz usake njihove besede čutili rudarsko navezanost, ponos in skrb.

Obeznata etapa našega obiska v Idriji je zato predvsem rudnik. Ustavimo se pred nizkim poslopjem, najbrž glavnim vhomom v podzemlje, nad katerim se dviga visok stolp z rdečo zvezdo na vrhu. Ob njem miruje vrsta zarjavelih točnikov na tračnicah. V gor-njem desnem kotu prednje stene pa se je bila narenila široka in dolga razpoka. Je to mar od lanskega potresa? »Potres je le dopolnil to, kar je opravil čas«, je odgovor delavca iz skupnice, ki nam je prijazno odsvetovala, da bi to fotografirali.

»Najhujiši potres za naš rudnik pa ne prihaja iz razbesnelih zemeljskih globlin...« je še dodal eden od redkih preostalih rudarjev in odšel za svojimi opravki.

Prav dobro smo razumeli njegovo namig. Po petih stoletjih je idrijski rudnik v agoniji. Cene živega srebra na svetovnem tržišču so padle takorekoč »na tla«, proizvodnja pa tudi nekaj stane in je ob takšnih pogojih gospodarsko pogubna.

Kriza rudnika pomeni tudi krizo Idrije in njene občine. S petnajstega mesta na lestvici republiške stopnje razvitosti, na kateri je bila pred petnajstimi leti po družbenem proizvodu na prebivalca, je idrijska občina danes zdrknila na 43. mesto. Po-raz je boleč. Treba bo velikih naporov za gospodarski preporod. Z naporu pa Idrijci in drugi prebivalci idrijske občine ne štedijo. To smo lahko razbrali tudi iz besed predsednika občinske skupščine Cveta Šulgaja.

Priiložnost za razgovor je idrijski občinski praznik, ki ga jutri praznujemo s slavnostno občinsko sejo in drugimi mani-festacijami, predvsem pa s pregledom dosedanjega dela in na-črtov za naprej.

postavilo svojo prvo halo in priprav-lja drugo. Projekt idrijskega gos-podarstva je, da bi okrog 95 milijard starih dinarjev naložb zagotovilo o-krog 1.600 novih delovnih mest, kar pomeni nadomestilo za izpad delav-cev iz rudnika, v katerem je sedaj zaposlenih še 360 delavcev, po sa-nacijskem programu pa jih bo na konzervaciji delalo največ 200.

Glede vseslovenske solidarnosti je treba poudariti, da smo tik pred podpisom samoupravnega sporazu-ma, ki je praktično pogodba med bančnimi organizacijami, da bodo na-

Računamo, da bomo s tem projek-tom dosegli letno stopnjo rasti 8 do 9 odst. v povprečju, čeprav bodo rezultati vidni šele leta 1978 ali 1980. Ena od temeljnih usmeritev plana je, da moramo doseči republiško stopnjo razvitosti, na kateri smo nekoč že bili.

Pomembno mesto in vlogo imata nedvomno tudi kmetijstvo in obrt. Pri tem gre omeniti idrijske čipke, ki slovijo v svetu.

Kmetijstvo bi se moralo predvsem specializirati v živinoreji in prede-

lo odpravo največjih poljskih grl predvsem na relaciji skozi Zalo in pa ureditev nekaterih cestnih odsekov proti Ledinam, proti Škofji Loki in s tem bi odprli Idriji okno v svet. Glede prevoznih bi se to omenil, da smo s rešitvijo sklepe, da do leta 1980 pripravimo ustrezno dokumentacijo za izgradnjo plinovoda, ki bi odpra-vil veliko onesaženje v Idriji in pa olajšal preskrbo s tem gorivom. Pli-rovci bo šel skozi Kalce in po letu 1980 bi se nanj priključilo tudi Idrij-sko.

Kako pa je s socialnimi problemi? Sedanja gospodarska kriza najbrž vpliva tudi na to področje?

Na področju negospodarskih dejav-nosti smo dosegli nekaj zelo pomemb-nih premikov, ki kažejo na visoko zrelost naših občanov, kljub temu, da so preživljali gospodarsko krizo zara-di odpada rudnika. Izglasovali smo namreč tretji samoprispevek za iz-gradnjo zdravstvenega doma in os-novne šole. Referendum je uspel s 75 odstotki, kar je praktično za 50 odst. več kot ob obeh prejšnjih refe-rendumih. S prihodnjim letom bi se morala pričeti gradnja teh objektov. Prav tako smo letos odprli Dom upo-kojencev, gradnja pa se tudi nova po-šta in bazen. Pred kratkim smo odpr-li tudi hotel v Cerknem in gostinski objekt pri bolnici Franji. Na tem področju smo skratka uspeli mobilizirati vsa hotenja v konkretne oblike, upamo pa, da bo to tudi v prihodnje. Načrti namreč niso majhni, saj bo gradnja zdravstve-nega doma zahtevala 4 milijarde gradnja šole pa 5 milijard starih dinarjev, kar ni majhen zalogaj, če pomislimo, da znaša to kar 20 odst. enoletnega narodnega dohod-ka občine. To je precej, čeprav se sicer to razporedi na več let.

Letos bomo dosegli okrog 180 mi-lijard celotnega družbenega pro-dukta, kar zagotavlja neko startno osnovo za pričakovane investicije in zaposlovanje. Moram reči, da smo bili lani ob rudniku v veliki krizi, saj je padla akumulacija v vsej občini od 10 na 4 milijarde, če pa odštejemo rudnik, smo delali celo z izgubo. Letos se je to neko-liko izboljšalo in beležimo 5 mili-jard ostanka, a je vseeno za polo-vico manj kot leta 1975. S temi naložbami računamo, da bomo te težave po vsebini bistveno odpra-vili.

Kakšen pa je položaj in kakšne so perspektive v turizmu v teh krajih?

Turizem ima na našem območju neke posebnosti. Po eni strani je turizem neposredne okolice, to se pravi turizem, ki ga vežemo z novi-mi objekti od Cerknega do Črnega vrha, z značilnostmi dopustniškega turizma pač, na drugi strani pa kot druga značilnost tako menovani partizanski turizem, čeprav ni to pravi izraz zanj. To je turizem, ki je ve-zan na znamenite kraje iz NOB. Ogled Bolnice Franje je na primer dosegel 50 do 60 tisoč obiskovalcev letno. Če bi to kombinirali z ostalim turizmom, bi dosegli več stacionar-nega turizma.

V dolgoročnem načrtu, v dogovoru z gostinskimi delavci, je tudi po-stavka, da bi v turistično ponudbo vključili objekte za rekreacijo in razne športe, kot recimo konjski šport, kolesarstvo in drugo, a je tu-di to odvisno od nadaljnjega razvoja gospodarstva.

Najbrž je ena od možnih oblik te-ga razvoja tudi kmetijski turizem?

Kmetijski turizem je pri nas še v povojih. V zadnjem času smo šli v preusmeritev kmetij, to je v spe-cializacijo in prehod iz tradicional-nega kmetijskega dela, ko je kmeto-valec delal samo za svoje potrebe. Ta specializacija je živinoreja. Do slej je bilo preusmerjenih okrog 200 kmetij. Ta koncept pa je omogočil, da smo dosegli takšen stalež živine, ki je izredno bogat za naše razme-re, in da je ustvaril osnovo za po-

Delni pogled na rudnik

Kakšno je bilo to delo od NOB na-prej in kakšno so sedaj cilji? Od-govarja predsednik Cveto Šulgaj.

»Idrija praznuje občinski praznik v spomin na ustanovitev Vojkove brigade, ki je nastala prav v teh krajih in v kateri se je borbilo naj-več Idrijčanov in drugih prebiva-lcev idrijske občine.

Številni spomeniki pričajo o ti-šlih časih in o tem, da je na večjem delu občine deloval štab enote IX.

Občina Idrija

Površina ozemlja: 425 km²
Število prebivalcev: 17.197 (31. 3. 1975)
Urbaniziranost prebivalcev (1971):
podeželsko: 10.318 (59,8%)
mestno: 6.933 (40,2%)
Število zaposlenih (1974): 5.868 (34,1%)
Gostota naseljenosti (1975): 40,5 prebivalca na km²
Delež kmetijskega prebivalstva (1971): 17%
Družbeni proizvod na zaposle-nega (1974): 79.514 din
Družbeni proizvod na prebival-ca (1974): 22.335 din
Delež družbenega proizvoda ob-čine v družbenem proizvodu SRS (1973): 0,62%
Delež zaposlenih v občini v ste-vilu zaposlenih v SRS (1972): 0,79%

korpusa. Med temi so bolnici Fran-ja in Pavla, dva partizanska ti-skarna itd.

To so temeljna izhodišča za praz-novanje občinskega praznika, saj je Vojkova brigada dala pomemben de-lež za osvoboditev in pri dviganju revolucionarne zavesti vsega prebi-valstva v teh krajih. Ta revolucio-narna izhodišča pa dajejo ravno i-drijski občini svojstven pečat. Svojs-tven pečat v smislu, da je že od nek-daj delavske središče, saj so že le-ta 1907 ravno v Idriji izdali prvi komunistični manifest. Zato je v teh krajih še posebno prisotna delavska revolucionarna tradicija, ki je daja-la ton vsemu dosedanjemu razvoju. Vendar to ob povsem drugačnih go-spodarskih osnovah, kot jih imamo danes. Poudariti je treba, da smo po osvoboditvi podedovali rudnik ži-vega srebra in lesno gospodarstvo, ki sta bila poleg kmetijstva temeljni

kazale 150 milijard v te namene. Skratka proces je ob splošni soli-darnosti stekel, prehajamo v fazo ta-ko da bi morale »besede in črke po-stati meso« in bi morale tovarne zrasti iz zemlje. Prva bo zrasla v Godovcu (IMP), sledile pa bodo še druge po vsej dolini Idrije.

Kako pa mislite reševati te proble-me z urbanističnega vidika?

Moram reči, da je ena od determi-nant idrijskega razvoja determinan-ta prostora in človeka. Zato ker smo v grapi, se je treba racionalno vpra-sati, kako in kje se bomo razmesti-li. Zato smo v družbenem planu spre-jeli odločitve, ki segajo tja do leta 2000, glede prostorske pozidave, to je plan za stanovanjske in industrij-ske objekte, objekte za rekreacijo in drugo. Rezultat tega je, da odpi-ramo neke vrste industrijsko cono v Godovcu. Drugi determinančni fak-tor je človek, s katerim smo se zelo resno spopadli v zadnjem obdobju, ko smo ugotovljali, da je bil nega-tivni migracijski faktor 5, kar po-meni, da se je 5 od 1.000 prebiva-lcev odselilo. Ko smo delali analizo, smo ugotovili, da se je izselila pred-vsem mlajša delovna sila, da so odhajali najbolj perspektivni ljudje. Zato smo se odločili postaviti popu-lacijske »čepce«, kot jim pravimo, ki bi dvigovali proizvodno ravno in zadržali ljudi.

Glede na svojo geografsko lego je imela Idrija najbrž težave s prevozi. Kako gledate na ta problem?

Problem prevoznih je bil za idrijsko gospodarstvo vselej omejitveni fak-tor. Na tem področju so na eni stra-ni zelo dolgoročni projekti, ki v bi-stvu niso odvisni od nas, to je pred-vsem gradnja ali negradnja prekopa. Tisto ki je pa za nas najbolj opre-jemljivo je cestna povezava. Po do-govoru z republiško skupnostjo za ceste bomo do leta 1980 investirali v rekonstrukcijo cest okrog 7 mili-jard starih dinarjev, kar bi pomeni-

SKUPŠČINA
OBČINE IDRIJA

in

DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE

čestitajo
vsem delovnim organizacijam
in občanom
ob prazniku občine Idrija

Tovarna
kolektorjev

65280 IDRIJA
Vojkova št. 10

Čestitamo vsem občanom
k občinskemu prazniku!

Soško gozdno gospodarstvo Tolmin

TOZD GOZDARSTVO IDRIJA
in
OBRAT ZA KOOPERACIJO

Iskreno čestitamo ob prazniku občine Idrija!

INDUSTRIJSKO
MONTAŽNO
PODJETJE
LJUBLJANA

30
LET

TOZD «PROMET» Idrija
TOZD «TRANSPORT» Cerkno

OB OBČINSKEM PRAZNIKU
ISKRENO ČESTITAMO VSEM POSLOVNIM SODELAVCEM
IN OBČANOM
OBČINE IDRIJA

Opravljamo vse vrste prevozov
v tuzemskem in mednarodnem prometu. Nudimo usluge v delavnicah
za tovarna vozila in servisu osebnih vozil

MERCATOR TOZD ILIRIJA

Ob občinskem prazniku Vam iskreno čestita in Vas
vabi na obisk:

- UDOBNE SOBE
- KVALITETNA HRANA
- ZIMSKI SPORT
- KEGLJISCE
- IZLETI V OKOLICO

Nasvidenje!
Teleks: 31574 Telefon: 065/77-013

Tovarna
instalacijske
opreme

65280 IDRIJA - Vojkova 4

PROIZVAJA: Vse elemente za ventilacijske, toplozračne
in klimatske naprave - Po naročilu sanitarne vozle,
tlačne posode, toplotne aparate, instalacijske bloke

ski praznik Idrije - Občinski praznik Idrije - Občinski praznik Idrije - Občinski praznik Idrije - Občinski

NEKAJ ZGODOVINSKIH IN ZEMLJEPISNIH PODATKOV

Nastanek Idrije tesno povezan z najdbo živosrebrne rude

Zanimiva flora - V občini se stikata alpski in dinarski svet - Terenske in gospodarske razmere dopuščajo obstoj samo treh večjih dolinskih naselij

Početi Idrije segajo v čas najdbe živosrebrne rude konec 15. stoletja. Sprva je Idrija spadala pod tolmniško, od leta 1607 pod dornberško gospostvo. V 17. stol. je postala Idrija trg, kasneje pa mesto. Leta 1850 so bile tudi prve občinske volitve. Kapi-talistično izkoriščanje rudarjev je bilo vedno zelo veliko in že v 16. stol. poročajo viri o protestih de-lavstva. Rudarji so zelo trpeli zara-di neurejenih higienskih razmer v ro-vih, posebno pa jih je prizadela živosrebrna zastrupitev živčnega si-stema. Revolucionarno leto 1848 jim ni prineslo domala nobenih izboljš-šav. V 90. letih prejšnjega stoletja se je razvila močno delavsko giba-nje. Leta 1895 ustanovljena socialde-mokratska stranka je ustanovila De-lavsko-konsumno društvo ter zgra-dila mlin v Podrožju. Glavni pobud-nik je bil Anton Kristan, ki je v Idriji izdal od 1903 do 1908 list Naprej in tiskal socialistične propa-gandne brošure, med njimi prvi slo-venski prevod Komunističnega ma-nifesta I. 1908. Leta 1911 je bil tu izvoljen prvi socialistični župan na Slovenskem, Ivan Štravs.

Spomenik padlim v NOB v Idriji

Po prvi svetovni vojni so se ru-darji povezali z delavskim giba-njem v Italiji. Ko je bila leta 1921 ustanovljena Komunistična partija, je imela v Idriji mnogo pristašev. Osvobodilno gibanje med drugo voj-no je našlo v delavstvu odlično o-poro. Mestni odbor OF je bil usta-novljen 22. 11. 1942 v bližnjih Sta-jah. Do kapitulacije Italije je odha-jala v partizane zlasti mladina, po-tem je sledil množični odhod. V neposredni bližini je operirala Voj-kova četa. Prebivalci so borbe pod-pirali z raznim materialom; poseb-no so z njim zalagali bolnišnici Franjo in Pavlo ter partizansko ti-skarno Slovenijo. Dne 5. 1. 1944 so partizani vdrl v rudnik in uničili vodne črpalke. 20. 2. so poglani v zrak idrijsko elektrarno. Marca 1945 je okupator bombardiral središče mesta ter uničil vrsto hiš in župno cerkev. Tu stoji zdaj spomenik padlim borcem.

Idrijska občina v sedanjem obse-gu je nastala 1. 1959 po pridružitvi tedaj ukrajinske cerkljanske občine. Med obema vojnama je pripadalo vse ozemlje provinci Gorici v Italiji, pred prvo vojno pa deloma Kranjski, deloma Goriški. Takrat so tu bile občine Idrija, Cerklje in Črni vrh. Sedanja občina obsega dve po-krajini, Idrijsko in Cerkljansko, ki sta upravno združeni iz gospodar-skih razlogov. Idrijsko zajema zgor-nji potočje Idrije, medtem ko pri-pada Cerkljanskemu potočju njene-ga pritoka Cerklje.

V občini se stikata alpski in di-narski svet, ki pa se bistveno ne razlikujeta, ker pokrivajo domala vse ozemlje kredni apnenici. Ker pa so na dinarskih tleh bolj čisti, so tu kraški pojavi bolj pogostni. Mno-go pomembnejša je v geološkem o-zirju znamenita idrijska prelomnica, ker so ob njej privrele na površje rudnine: v območju škofelj na Cerkljanskem bakarna ruda, v Idrijski kot-lini cinabarit, ki ga izkorišča rud-nik živega srebra.

Terenske in gospodarske razmere dopuščajo obstoj samo treh večjih dolinskih naselij, Idrije, Spodnje Idrije in Cerklja, ki stoje v razširje-nih dolinah. Vendar je dolinsko dno, kjer je Idrija, tako tesno, da se mo-re od tod širiti mesto le po obrob-nih bregovih in vzdolž Idrije. V o-stalem so v tesni dolini reke, kjer so le picle obdelovalne površine, zgolj majhna razložena naselja. Pra-vilne strnjene vasi stoje le na plano-tah, kjer so pogoji za kmetovanje zelo težki sprito slabe rodnosti in velikih strmin.

trnovSKI maratoni
Organizacijski komite
65280 IDRJA, Vodnikova 2,
telefon 065-71-090

ISKRA
Široka potrošnja, n. sol. o.
TOZD — Tovarna za montažo
elektromotorjev, n. sub. o.
Spodnja Idrija

- PROIZVAJA MIKROMOTORJE:
- ◆ kolektorske
 - ◆ asinhronske
 - ◆ kondenzatorske
 - ◆ signalne sirene
 - ◆ črpalke za pralne stroje itd.

Vsem občanom iskreno čestitamo ob prazniku občine Idrije

30 LET CERKLJANSKE TOVARNE ETA

Iz skromnega obrtnega podjetja se je razvila močna industrija

Današnja tovarna se je razvila iz delavnice Rempod - Ponos so-cialistične graditve in razvoja samoupravljanja na Cerkljanskem

Okrajni ljudski odbor Idrije je 30. novembra 1947 ustanovil radio elek-tro mehanično podjetje »REMPOD«
Cerklje. Ustanovitveno odločbo so podpisali: Rajko Troha, poverjenik za gospodarstvo, Ivan Humar, taj-nik, in Jože Primožič - Miklavž, predsednik OLO Idrije.

To obrtno podjetje je bilo ustanov-ljeno predvsem za elektrifikacijo po-deželja, za popravilo radijskih apa-ratov in raznih gospodinskih stro-jev, kolikor jih je v tistem času sploh bilo. Za prvega direktorja je OLO Idrija imenoval Tomaža Štruk-lja iz Cerklja.

Prvo večje delo, ki ga je to pod-jetje opravilo, še preden je bilo u-radno registrirano, je bila elektri-fikacija Zakojce, rojstne vasi Fran-ceta Bevka.

Cerkljanska je bila takrat gospo-darsko izprana in še zelo zaostala. Obnovitvena zadruga Cerklje se je s svojimi člani trudila, da bi čim-prej in čimbolje izvršila obnovo me-NOB požganih in porušeni stanovanjskih hiš in gospodarskih po-slopih.

Tako se je v tistem času na Cerkljanskem, kot po vsej Jugoslaviji, na ruševinah starega začelo rojeva-ti novo življenje. Pridni, delovni in iznajdljivi ljudje, kot so bili in so še na Cerkljanskem, niso zaostajali za drugimi kraji.

Le kdo bi si bil upal takrat mi-sliti, da se bo iz tega, za lokalne potrebe ustanovljenega obrtnega pod-jetja REMPOD razvila tako velika in močna gospodarska organizacija, kot je današnja ETA, ki daje kruha ljudem Cerkljanske ter bližnji in daljni okolici. Ta tovarna je resnično ponos socialistične graditve in razvoja samoupravljanja na Cerkljanskem in tudi občine Idrije. Tu so vidni sadovi samoupravljanja, ki je vir napredka in blagostanja na Cerkljanskem.

Cerkljanska — tako kakor mnoga območja Slovenije in Jugoslavije — doživlja zadnja tri desetletja v svo-ji družbeni in gospodarski sestavi spremembe, kakršne se prej niso razvile niti v dvesto in več letih. Cerkljanska je bila stoletja tipična kmečka pokrajina. Ljudje so bili prepuščeni svoji iznajdljivosti in bor-bi za obstanek.

Kasneje tudi kapital ni našel in-teresa za kakršne koli investicije na Cerkljanskem. Šele geopolitični vo-jaški interesi so si izbral Cerklje za postojanko, kar pa ni bistveno vplivalo na socialno strukturo kraja.

Ziviljenjski standard prebivalstva je bil nizek, ni se premikal nikamor. Ekonomska nuja je stalno razselje-vala ljudi po vsem svetu.

Po drugi svetovni vojni se je tudi na Cerkljanskem začela razvijati skromna obrtna dejavnost, predhod-nik današnje industrije. Z njo so prihajali tudi premiki v socialni strukturi prebivalstva.

Po osvoboditvi so prav tovariši iz te partizanske tehnične sekcije s petnajstimi ljudmi začeli s prero-kovano elektrifikacijo cerkljanskih vasi.

Takrat so predstavljali tri električ-ni stroji nespretno bogastvo za začetek novega življenja. Skratka, takrat je opravljal REMPOD za Pri-morsko važno gospodarsko nalogo — vzdrževal in obnavljal je v celoti e-lektrične stroje, pisalne in računske stroje ter medicinsko opremo. Poslo-vanje je bilo tako uspešno, da je za-jemalo v letu 1954 še del Gorenjske in Notranjske.

Obrtna delavnica REMPOD, ki je prednica današnje tovarne ETA, je še v letu 1950 zaposlovala le 16 de-lavcev. V letu 1956 je beležimo za-četek intenzivnega zaposlovanja. Ljudje z vse večjim zaupanjem sorenjamo novo rojeno industrijo, ki že daje slutiti, da je napočel čas, ki ga je človek teh krajev prič-a-koval tako dolgo. Spoznal je, da je dočkal rezultate dolgoletnega boja in upora proti okupatorjem, da vse žrtve in trpljenje med NOB na Cerkljanskem niso bile zaman. Spoznal je še nekaj: napredek lahko priča-kuje le ob lastnem delu in pogojih, ki mu jih prinaša samoupravna so-cialistična družba.

Proizvodi tovarne ETA so kmalu dosegli kvaliteto, ki ustreza meri-

lom drugih razvitih dežel. S tem si je odprla vrata v dolgoročno pove-zavo s tujimi firmami. Domačim pro-izvajalcem gospodinske opreme pa omogočila rastop na tujem trgu ob še tako močni konkurenci.

Vse večje zaposlovanje pa je kre-pilo tudi razvoj samoupravnih sil. Vse več delavcev - proletarcev, zla-sti pa mladine se je navezalo na delo v tovarni, zato so postajale tudi odločitve vse pogumnejše. V tem obdobju je bilo sprejetih tudi več pomembnih odločitev.

Pa še nekaj podatkov, ki nazorno kažejo na razvoj tovarne ETA v 30 letih obstoja:

STEVILO ZAPOSLENIH:	
1947	9
1950	16
1955	53
1958	97
1960	181
1965	655
1970	699
1972	994
1974	1305
1976	1285
1977	1332

RAZVOJ CELOTNEGA DOHODKA:	
1950	2.296.674,00
1959	3.624.991,65
1965	17.587.362,74
1970	72.465.110,45
1976	475.800.156,64

PRIKAZ DOSEŽENEGA IZVOZA:	
leto	din
1960	60.000,—
1965	1.640.393,—
1970	7.033.219,—
1975	84.729.029,—
1976	111.817.867,—

- nudi potrošnikom najširšo izbiro blaga
- za osebno uporabo
 - za dom in gospodinjstvo
 - za šport in rekreacijo
 - za dnevno potrošnjo

Iskrene čestitke ob prazniku občine Idrije

ČIPKA IDRJA

IDRIJA p.o.,

IDRIJA, ŠTUDENTOVSKA 4
65280 IDRJA, TEL. 71 055, P. P. 1

Razvojno projektivni center Idrija

TOZD Atelje za projektiranje
TOZD Elektronski računski center

POSLOVNI PREDMET	POSLOVNI PREDMET
— prostorsko in urbanistično pla-niranje in projektiranje	— projektiranje gradbenih objektov
— inženiring	— raziskovalne in razvojne storitve v gospodarskih dejavnostih
— ekonomske, organizacijske in tehnološke storitve	— avtomatsko obdelavo podatkov

Vsem občanom občine Idrije
iskreno čestitamo ob občinskem prazniku

Lesna in pohištvena industrija Idrija

N. SOL. O.
SPODNJA IDRJA, JUGOSLAVIJA
TELEFON: (065) 76-010

- Proizvaja:
- SPALNICE IN SESTAVLJIVO POHIŠTVO
 - MASIVNE REGALE IN MIZE
 - ŽAGAN LES IN EMBLAŽO

Vsem občanom občine Idrije
iskreno čestitamo ob občinskem prazniku!

Pogled na tovarno ETA v Cerklju

GOSTINSKO PODJETJE IDRJA, IDRJA

- HOTEL »NANOS«
- RESTAVRACIJA »NEBESA«
- KAVARNA
- GOSTISCE »SOČA«
- BIFE PRI
- PARTIZANSKI BOLNICI »FRANJA« CERKNO
- CESTITAMO
- OB PRAZNIKU OBČINE IDRJA
- IN SE TOPLO PRIPOROČAMO!

Obiščite

ETA Hotel Cerklje

B KATEGORIJE - TELEFON: 065-75-036

- VSE SOBE TUS, WC, BALKON
- ◆ odlična kuhinja z domačimi specialitetami ob solidni postrežbi
 - ◆ avtomatsko kegljišče, salon, discolub
 - ◆ blaga alpsko-mediteranska klima
 - ◆ možnost številnih sprehodov
 - ◆ Partizanska bolnica Franja in številni spomeniki NOB
 - ◆ lov, ribolov

VSEM OBČANOM ISKRENO
ČESTITAMO
OB OBČINSKEM PRAZNIKU!

PREMIER SUAREZ SE SKUŠA OTRESTI ZAPUŠČINE FRANCOVEGA REŽIMA
PO KATALONIJI NAMERAVA ŠPANSKA VLADA
VRNITI AVTONOMIJO TUDI DRUGIM DEŽELAM
V Madridu so že napovedali srečanje s predstavniki baskovskih gibanj - Verjetno pa se
bodo v kratkem začela pogajanja tudi z zastopniki Galicije, Andaluzije in Kanarskih otokov

MADRID — Španija se vrača k starodavni deželni ureditvi, ki jo je za kratak čas v razdobju od leta 1932 do 1936 obudila že demokracija španske republike. Tako si večina razlaga nedavno odločitev madriške vlade, da Kataloniji vrne deželno avtonomijo. K taki domnevi na obenem navaja tudi uradna izjava španske vlade, da se v kratkem namerava sestati še s predstavniki drugih gibanj, ki se polegajo za samostojno upravo lastnih dežel ali pokrajin.

S tovrstnimi ukrepi predsednik španske vlade Adolfo Suarez, predstavnik centristične unije, želi zbrati raztrgano zatiralno politiko diktatorja Francisa Franca. Medtem ko mu na drugih področjih, posebno na gospodarskem ne uspeva preveč, skuša na področju deželne avtonomije, za katero so si španske narodnosti od nekdaj potegovale, zadovoljiti pričakovanja španskih volivcev. Koalicija zmernih strank, ki je kot zmagovalka izšla iz prvih političnih volitev po Francovi smrti, je tako začela uspešno, predvsem pa stvarno, reševati pederne notranje vprašanje, ki je v preteklosti privedel do tolikih trenj in krvavih posegov.

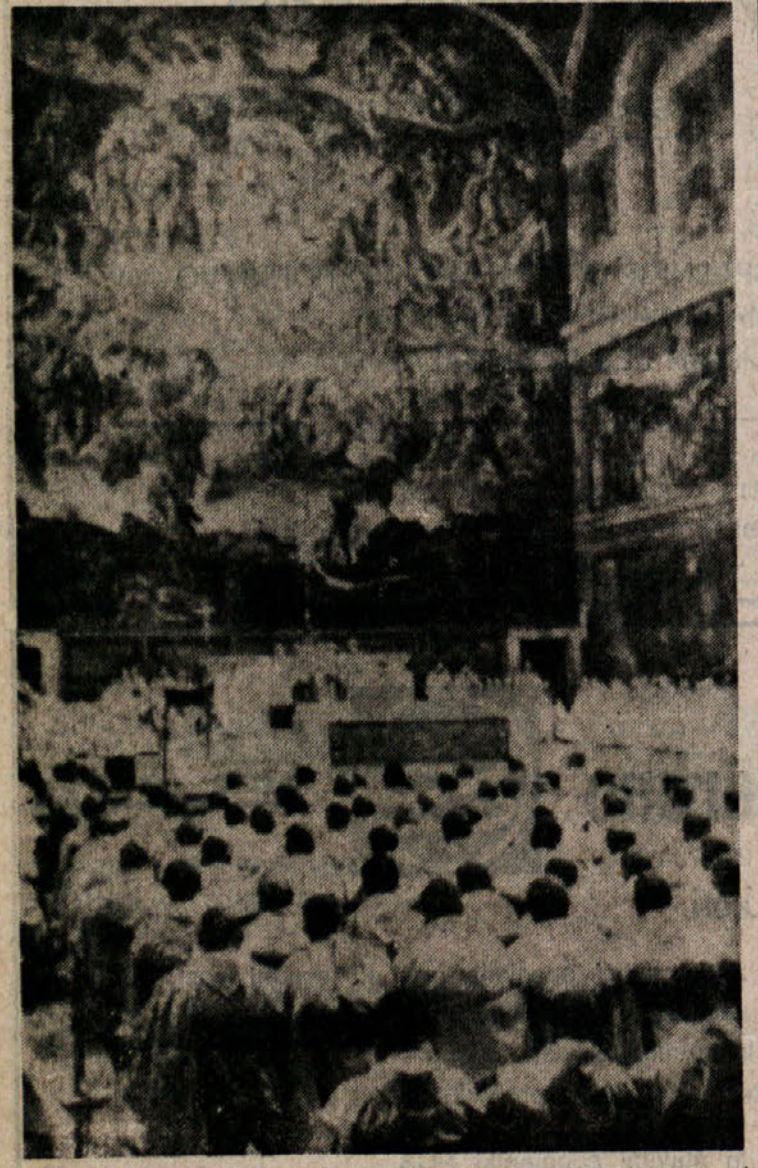
V mislih imamo predvsem hud in odločen boj, ki so ga sicer dostikrat zaznamovale krvave akcije, baskovskih pokrajin, s katerimi se bo madriška vlada najprej začela pogajati. Razgovori bodo verjetno težavnejši kot s Katalonci, ki v svoji zgodovini niso doživeli takega zatiranja in preganjanja kot baskovski narod. Slediti bi morala srečanja še z zastopniki gibanj iz Andaluzije, Galicije in Kanarskih otokov, kjer so avtonomistične, če že ne separatistične težnje, najbolj prisotne.

Sicer pa pristojnosti Generaliteta, ki združuje 4 severno-vzhodne pokrajine, Španije z glavnimi mesti v Barceloni, Geroni, Liridi in Tarragoni, niso zelo obširne. Nanesle se bodo predvsem na zadeve krajevnega značaja, točneje pa jih bo določil in jim obenem dal tudi pravno trajnejšo veljavo šele španski parlament. Vlada, ki jo je začel veljati z objavo na uradnem vestniku, je namreč prehodnega značaja, določa pa, da bo deželi vladal predsednik, ki ga bo imenoval predsednik vlade, medtem ko bodo Katalonci izbrali šestčlanski izvršni odbor.

Najverjetneje bo novi katalonski predsednik v Francijo izgnani Tardelasa, ki je predsedoval avtonomni katalonski vladi v izgnanstvu. Znan je po svojem gorečem zavzetanju za samostojnost Katalonije, vendar se obenem tudi odlikuje po svojem zagritem nazadnjaštvu. S komunisti je prišel v spor še pred Francovo zmago v španski civilni vojni, kar je tudi privedlo do usodnih spopadov v največjem španskem pristanišču.

Za enkrat torej ni nevarnosti, da bi prvi avtonomni vladi načeloval predstavnik naprednih sil, ki bo bodo v izvršnem svetu bolj zastopane. Na junjskih volitvah se je namreč 95% katalonskih volivcev izreklo za deželno avtonomistično stranko, med katerimi so levoosmerjene prejele večino. Vendar pa so se vse politične sile, z izjemo Ljudske zveze (neofrankistične), dogovorile za enotno koalicijo, ki naj bi Kataloniji omogočila mirno upravljanje. Kajti od uspešnosti tega poskusa, ki se nikakor ne sme sprevreči v razpad španske države, temveč v njeno boljše upravo, kakor je zagotovilo več političnih predstavnikov, je odvisna usoda drugih, tudi radikalnejših dežel. (bp)

Začetek škofovske «sinode»

VATIKAN — Ob udeležbi dvesto škofov iz vsega sveta se je pričela sinoda posvečena vprašanju krščanske vzgoje med mladino. «Sinoda» bo trajala mesec dni in so bo verjetno zaključila z odobritvijo neobvezujočega dokumenta, ker je škofovska «sinoda» zgolj papežev svetovni organ.

V Parizu aretiran odvetnik Croissant

PARIZ — Francoske oblasti so večeraj popoldne aretirale nemškega odvetnika Klausa Croissanta, ki je pred kratkim zaprosil za politično zavetišče v Franciji, češ da ga nemške zvezne oblasti preganjajo. Francoski minister za notranje zadeve je sporočil, da so ga aretirali, ker so proti njemu izdali mednarodno zaporno povelje. V kroglu notranjega ministrstva so sporočili, da je po aretaciji Klaus Croissant nemški notranji minister telefoniral svojemu francoskemu kolegu in se mu zahvalil za ukrep pariske policije. Zagovornik Klaus Croissant, pariški

FAŠISTIČNI ČASTNIK CIABATTI NI NIKOLI NIČ VEDEL

Borghesejev namestnik zanika vse!

Pred rimskim porotnim sodiščem klavrne zgodbe iz fašističnih krogov

RIM — Ali je mogoče, da vodja neke organizacije ve manj kot njegovi neposredni podrejeni? V primeru nacionalne fronte Junia Valeria Borgheseja kaže, da je bilo tako, vsaj če gre verjeti izjavam, ki jih je večeraj dal pred rimskim sodiščem bivši fašistični častnik Dante Ciabatti, ki so ga baje določili na naslednjem »črnega prince«, ko je slednji moral pobegniti v Španijo, ker ga je policija iskala zaradi splošnega poskusa državnega udara 7. decembra 1970.

Ciabatti namreč trdi, da ni nikoli ni vedel o »skupinah A in B« v okviru nacionalne fronte, javni tožilec pa trdi, da je šlo za uradno in legalno organizacijo (skupina A) in za ilegalno organizacijo, ki bi morala skupiti v akcijo v noči »stara-terza« (skupina B). Predvečerajšnjim je eden od obtožencev Giuseppe Zanelli potrdil, da je ta razdelitev v resnici obstajala, skušal pa je obrazložiti, češ da je šlo z ene strani za tiste, ki bi morali koordinirati politično dejavnost, z druge pa za one, ki bi morali zagotoviti proizvodno ravno in kontinuiteto državnih storitev v primeru »oborožene komunistične ustaje«. Gre, kot vidimo, za domiselno tezo, ki pa vsaj dokazuje, da so te skupine v resnici obstajale.

Vendar je Ciabattijeva skrb, da bi zanikal vsakršno obtožbo, tudi najbolj neznatno, očitno pretirana. Skoraj dve leti je nadomestoval Borgheseja in tega ne more zanikati. Vprašanje je, kdo ga je izvolil, kdo je

FULVIO CASALI

Carter zaskrbljen zaradi evrokomunizma

RIM — Najboljši način kako se lahko zoperstavimo upravičeni težnji komunističnih partij, da bi si pridobile odločujoče število glasov na volitvah je, da pripomoremo demokratičnim vladam teh držav (zahodne Evrope), da z učinkovitostjo, pošteno upravo in odprtostjo zadostijo pričakovanjem državljanov. Tako je med drugim, v duhu stvarnosti, ameriški predsednik Carter zagovarjal načelo neumešavanja v notranje zadeve drugih držav, tudi v primeru, da bi po pravni poti prišli na oblast, ali si jo delili, tudi komunisti.

Ameriški predsednik je odgovarjal na točno zastavljena vprašanja, ki so mu jih zastavili uredniki matične in tujih izdaj revije «Reader's Digest». Vrtila so se v glavnem okoli vprašanja evrokomunizma, oziroma o velikem vplivu, ki ga v nekaterih državah zahodne Evrope posamezne komunistične partije že imajo. Odgovori so bili skoraj telegrafski: Carter se ni prepiral, da bo francoska komunistična partija marca naslednjega leta lahko slavila uspeh, čeprav ankete med volilci kažejo na prodor združene ali samo povezane leve.

Še krajši, toda popolnoma jasen je bil odgovor ameriškega predsednika na drugo vprašanje: evrokomunizem nas dejansko zelo zaskrblja, je bilo vse, a dovolj, kar je Carter rekel. Poudaril pa je, da morajo dejansko vlogo komunističnih partij, ne samo v Franciji in Italiji, kjer se o takih možnostih največ govorijo, temveč tudi v Španiji in na Portugalskem, pripisati izidi demokracije izvedenih volitev.

Manj jasno, vsaj za naše poglede, pa je ameriški predsednik predložil ameriško »neuplivanje« na javno mnenje prizadetih držav. Saj je zatrjeval, da se ZDA ne smejo vmešavati, v isti sapi pa pripominjal, da morajo biti svetel zgled demokratičnega in funkcionalnega ustroja ter tako dokazati, da »ne bo nobena država nič pridobila, če bi bila odvisna od SZ«.

Največje težave, ki bi po prihodu komunistov na oblast nastale v zahodnih državah, članicah zveze NATO, bi po Carterjevemu mnenju bile obrambnega značaja. Sicer ni nobene nujnosti, da bi države izstopile iz zahodnega vojaškega pakta, je izjavil ameriški predsednik, vendar bi

TRŽAŠKI DNEVNIK

Gen. Mario Rossi pri Comelliju in Pittoniju

Včeraj popoldne se je general Mario Rossi, voditelj oddelka »Man-tova«, uradno poslovil od predsednika deželnega odbora Comellija in predsednika deželnega sveta Pittonija, kajti v roku dveh tednov bo zapustil vodstvo oddelka. General Mario Rossi je znan zlasti po zaslugah, ki si jih je pridobil na potresnem področju Furlanije po lanskem 6. maju, ko je opravljal posla podkomisarja na izrednem vladnem komisariatu za potresno območje.

Ugotovili istovetnost ponesrečenca na progi

Gabriele Balbi

Priljetni človek, ki je v petek našel smrt v predoru pri km 14 proge Opčine - Campo Marzio, je 74-letni Gabriele Balbi. Včerajšnje pomanjkljive vesti lahko sedaj dopolnimo s podatki, ki nam prej niso bili znani. Balbijev truplo je prvi zapazil v petek, ob 21.30 med trdnici strojni tovarniškega vlaka št. 53489. Takoj je obvestil železniško policijo. Ob 2.40 so končno pripeljali v mrtvašnico truplo.

Sedaj bodo skušali raziskovalci pojasniti razloge prisotnosti priljetnega Balbija v predoru celih 14 km od postaje pri Campo Marzio. Po-kojnik je bil namreč že dalj časa gost ljudskega zavetišča v Ul. Goz-zu, prav tako bodo morali razčisti-ti, kako in kdaj je umrl.

Koncert organista Rossa v cerkvi Madonna del Mare

V okviru koncertov »Glasba v cerkvi«, ki jih prireja Avtonomna letovišarska in turistična ustanova, bo drevi ob 21. ur nastopil v cerkvi Madonne del Mare, Trg Rosmini, organist Angelo Rosso. Na orgle bo igral Bachove skladbe.

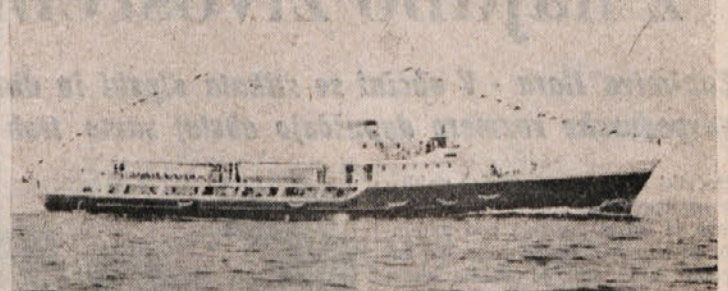
V okviru iste pobude pa bo jutri ob 19. uri pel na Vejni polifonski zbor »SNIA«.

Knjižničarski tečaj

Knjižničarski tečaj v NSK se bo začel 17. oktobra in bo trajal od 10 do 14 dni od 14. do 18.30. Prijave in informacije v NSK, Ul. sv. Frančiška 20/1. nadst.

NAVIGAZIONE ALTO ADRIATICO S. p. A.

TRST — Ul. F. Venezian 2 — Tel. 750616 — 60273

Urniki veljavni od 1. oktobra 1977

M/n «EDRA»						
Odhod:	Pon.	Torek	Sreda	Petek	Sob.	Ned.
Trst	od. 8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
Koper	pr. 8.35	8.35	8.35	8.35	8.35	8.35
Izola	pr. 9.20	9.20	—	—	9.20	9.20
Piran	pr. 9.50	9.50	9.40	9.40	9.50	9.50
Umag	pr. 10.35	10.35	10.35	—	10.35	10.35
Novigrad	pr. —	—	11.25	—	—	—
Pulj	pr. —	13.20	—	13.00	—	—
Povratek:						
Pulj	od. —	14.30	—	15.00	—	—
Novigrad	od. —	—	14.10	—	—	—
Umag	od. 15.00	17.20	15.00	—	16.00	15.00
Piran	od. 15.50	18.15	15.50	18.15	15.50	15.50
Izola	od. 16.20	18.45	—	—	16.20	16.20
Koper	od. 17.00	19.25	17.00	19.25	17.00	17.00
Trst	pr. 17.35	20.00	17.35	20.00	17.35	17.35

Z 12-urnim predhodnim naročilom je možen enodnevni izlet v Istro s samo osebo izkaznico.

M/n «DIONEIA»		
Odhodi iz Trsta v Milje	9.30	12.15
Odhodi iz Milj v Trst	10.00	15.25

TRST - Ul. Boccaccio 3 POŽAR ARTEMIO

Telefon 414161

v vse kraje, tudi v inozemstvo

TOVORNI PREVOZI

Velika pobuda otroško varčevanje.

Reči, ki so všeč njim, cene, ki so všeč tebi.

Za fantka: majčka z visokim ovratnikom, v petih različnih barvah (3.500 lir); hlače z naramnicami »solopette« CODY B, v črtnem 100% bombažnem zmetu, s tremi pršitimi žepi (9.500 lir); prozoren dežni plašč iz pvc s kapuco, v šestih različnih barvah (5.000 lir). Vse samo 18.000 lir.

Za deklico: majčka z visokim ovratnikom, mešana volna, v šestih različnih barvah (od 3.500 lir dalje); topica, 50% mohair (7.000 lir); kilt krilo, škotski karo s sponko in pasom (od 6.000 lir dalje). Vse samo 16.500 lir.

Za deklico: črtasta bluza, izrez na ladjico in »coulisse« v pasu (3.500 lir); suknena jopica CODY B, blago double face, 80% volna, s kapuco, pršitimi žepi, »coulisse« v pasu (od 19.500 lir dalje); flanelasta krilo, 75% volna, z gubo spredaj in pršitima žepoma, v štirih različnih barvah (od 9.000 lir dalje). Vse samo 32.000 lir.

Za deklico: pulover iz šetlanda, 100% volna, z visokim ovratnikom, v šestih različnih barvah (od 7.000 lir dalje); podložena vetrovka s kapuco in robom »coulisse« (od 14.000 lir dalje); žametne hlače s širokimi črtami, 100% bombaž, in petimi žepi z okrasnimi okovnicami (od 12.000 lir dalje). Vse samo 33.000 lir.

Za fantka: flanelasta škotska srajca z dvema prednjima žepoma in gubo na hrbtu (6.000 lir); pulover iz šetlanda, 100% volna, izrez na V, v šestih različnih barvah (od 7.000 lir dalje); žametne črtaste hlače, 100% bombaž, ozki kraj s petimi žepi in okrasnimi okovnicami, v petih različnih barvah (od 8.000 lir dalje). Vse samo 21.000 lir.

Za deklico: flanelasta brezokovna obleka, 80% volna, z dvema pršitima žepoma in polo ovratnikom (od 13.000 lir dalje); majica z visokim ovratnikom in vodoravnimi črtami (4.500 lir); jopica, 60% operirana volna s platnenimi vsilvi in ločljivo kapuco (od 27.000 lir dalje). Vse samo 44.500 lir.

Za fantka: črtast pulover, mešana volna, odprta na ramenu, v osmih različnih barvah (3.500 lir); plašč iz lodna z ločljivo kapuco in škotsko podlogo, v štirih različnih barvah (od 20.000 lir dalje); žametne hlače z vsitim elastičnim pasom (4.500 lir). Vse samo 28.000 lir.

coin